

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca: SSA Anna Polak,

Sędziowie: SSA Urszula Iwanowska,

del. SSO Beata Górską (spr.),

po rozpoznaniu w dniu 18 lipca 2013 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z odwołania I. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,

na skutek zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt VI U 1169/12,

postanawia: oddalić zażalenie.

del. SSO Beata Górską SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 września 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił I. K. prawa do dalszej renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy podnosząc, że cierpi na schorzenia neurologiczne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując na orzeczenie komisji lekarskiej ZUS, którym uznano, że ubezpieczona nie jest osobą niezdolną do pracy.

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2013r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, uchylił zaskarżoną decyzję organu rentowego, przekazał sprawę do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i umorzył postępowanie.

W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji wskazał, że w toku procesu ujawniły się nowe okoliczności dotyczące stanu zdrowia ubezpieczonej. I. K. przedłożyła nową dokumentację medyczną, z której wynika, iż w styczniu 2013r. był hospitalizowana na oddziale kardiologii, gdzie w związku z rozpoznaniem dusznicy bolesnej poddano ją koronografii, zabiegowi (...) i wszczepiono stent powlekany lekiem. Biegli sądowi sporządzający opinię w przedmiotowej sprawie uznali zasadność przeprowadzenia badania przez biegłego kardiologa. Nadto stwierdzili, że hospitalizacja i schorzenia kardiologiczne stanowią nową okoliczność, nieznaną lekarzom orzecznikom ZUS w 2012r.

Organ rentowy zakwestionował zasadność powoływania w sprawie biegłego kardiologa podnosząc, iż schorzenie kardiologiczne ubezpieczonej stanowi zupełnie nowa okoliczność, która winna zostać rozpatrzona przez organ rentowy w nowym postępowaniu.

Dalej Sąd Okręgowy zaznaczył, że rozpoznając sprawę z zakresu ubezpieczeń społecznych rozstrzyga o prawidłowości decyzji organu rentowego. Natomiast stan zdrowia wnioskodawcy w toku sprawy może ulec pogorszeniu. Ustawodawca przewidując takie sytuacje zmienił od dnia 01 stycznia 2005 r. treść art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., który obecnie stanowi, że w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W tym przypadku sąd uchyła decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

Sąd meriti doszedł do przekonania, że taka sytuacja zachodzi w sprawie, bowiem w toku postępowania sądowego doszło do stwierdzenia u ubezpieczonej nowych schorzeń, co stanowi nową okoliczność, o jakiej mowa w przywołanym wyżej przepisie.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł organ rentowy, wnosząc o jego uchylenie postanowienia i wskazując, że „nowa okoliczność” nie istniała przed wydaniem zaskarżonej decyzji, tym samym nie ma żadnego wpływu na zmianę stanowiska organu rentowego, szczególnie gdy biegli sądowi uznali prawidłowość orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS i wydanej na tej podstawie decyzji

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

W sprawie podkreślić należy, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wyprowadził z nich trafny wniosek o zaistnieniu nowych okoliczności mogących mieć wpływ na stwierdzenie niezdolności do pracy I. K. po dniu złożenia przez nią odwołania od decyzji organu rentowego, stąd też Sąd ten właściwie zastosował art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.

Zaznaczyć trzeba, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalil się pogląd, iż w postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, które ma charakter odwoławczy i kontrolny, postępowanie dowodowe ogranicza się do sprawdzenia zgodności z prawem decyzji wydanej przez organ rentowy. Badanie takie jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydania decyzji, a więc w chwili ustalania prawa do świadczenia przez organ rentowy (por. wyrok Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 1998 r., II UKN 555/97, OSNAP 1999/5/181; z dnia 03 grudnia 1998 r., II UKN 341/98, OSNAP 2000/2/72; z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005/3/43; z dnia 12 stycznia 2005 r., I UK 93/04, OSNP 2005/16/254 oraz z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 152/04, OSNP 2005/17/273). W postępowaniu odwoławczym sąd weryfikuje ustalenia dokonane przez ten organ; w sprawach o stwierdzenie niezdolności do pracy na podstawie opinii biegłych, która nie zastępuje orzeczenia lekarskiego wydanego w postępowaniu rentowym, lecz poddaje je ocenie. Sąd może zmienić decyzję ZUS tylko wówczas, gdy jest wadliwa, nie może natomiast zastępować organu kompetentnego do jej wydania i we własnym zakresie ustalać prawa do świadczenia, dlatego ujawniona w trakcie postępowania sądowego zmiana w ramach stanu zdrowia ubezpieczonego, jako przesłanka niezdolności do pracy warunkująca prawo do renty, nie może prowadzić do uznania kontrolowanej decyzji za wadliwą i do jej zmiany.

Potwierdzając to ustawodawca dokonał zmiany Kodeksu postępowania cywilnego dodając w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 121, poz. 1264) w art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., zakazujący sądowi orzeczenie co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy, które powstały po dniu złożenia odwołania od decyzji organu rentowego.

Zgodnie z treścią art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do

wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W tym przypadku sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

Z jednoznacznego brzmienia tego przepisu wynika, że w przypadku stwierdzenia przez Sąd, iż w sprawie pojawiły się po dniu złożenia odwołania nowe okoliczności – a więc nowe fakty czy nowe dowody dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy, sąd obligatoryjnie wykonuje dyspozycję zawartą w cytowanym przepisie albowiem nie może wyrokować na podstawie nowych okoliczności, ale nie może również wyrokować z pominięciem tych nowych okoliczności. Sąd uchylając zaskarżoną decyzję i przekazując organowi rentowemu sprawę do ponownego rozpoznania daje ubezpieczonemu możliwość po raz kolejny rozpoznania jego wniosku tym razem jednak z uwzględnieniem nowych okoliczności.

Skoro, zatem u ubezpieczonej wykryto nowe schorzenie dotychczas nie brane pod uwagę przy ustalaniu zdolności do pracy, które to schorzenie może wskazywać na znaczne pogorszenie stanu zdrowia to, sytuacja ta obowiązała więc Sąd pierwszej instancji do zastosowania przepisu art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Zdaniem Sądu Apelacyjnego wbrew twierdzeniu organu rentowego na tym etapie postępowania nie wiadomo czy schorzenia kardiologiczne istniały u ubezpieczonej przed wydaniem decyzji. Wiadomym jest, że zostały ujawnione w trakcie postępowania sądowego i nie były oceniane ani przez lekarza orzecznika, ani komisję lekarską organu rentowego. W świetle powyższego zarzut skarżącego, że postanowienie Sądu Okręgowego jest wadliwe uznać należy za bezpodstawne.

Organ rentowy, aktualnie powinien rozpoznać wniosek ubezpieczonej z uwzględnieniem przez lekarzy orzeczników także dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy sądowej. Wskutek bowiem uchylecia decyzji ZUS jest to dokumentacja zgromadzona w toku zawisłego postępowania rentowego. Ocenie organu rentowego podlegać winien nie tylko stan zdrowia ubezpieczonej z okresu od daty złożenia wniosku rentowego do daty wydania nowej decyzji, ale też okres ewentualnej dalszej niezdolności do pracy, z możliwością zróżnicowania oznaczenia stopnia niezdolności do pracy w poszczególnych okresach, będących przedmiotem decyzji.

Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny uznał zaskarżone rozstrzygnięcie za prawidłowe i na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c., zażalenie organu rentowego oddalił w całości.

del. SSO Beata Górska SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska